

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

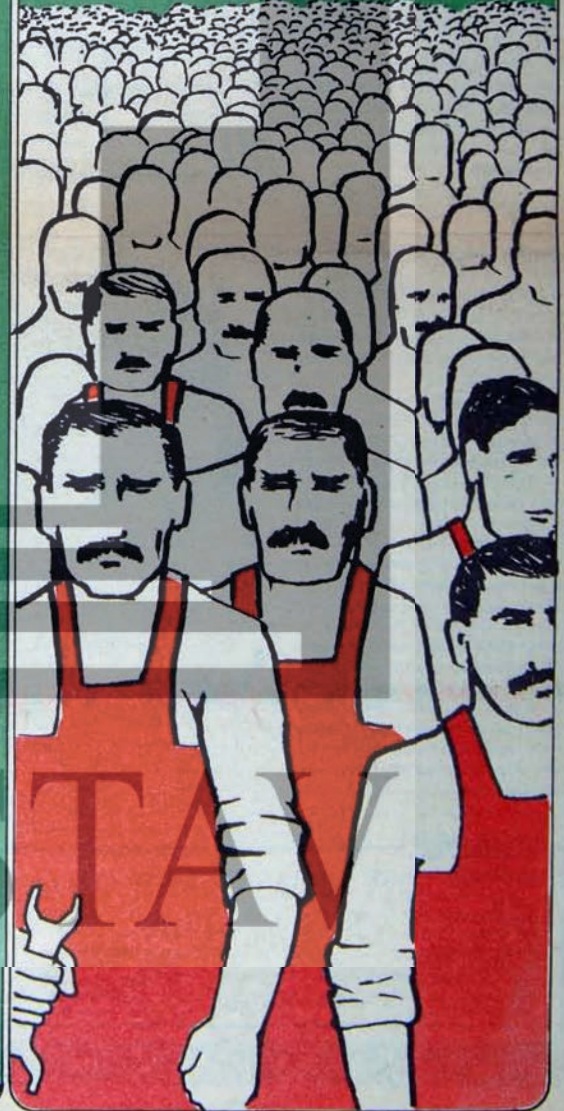
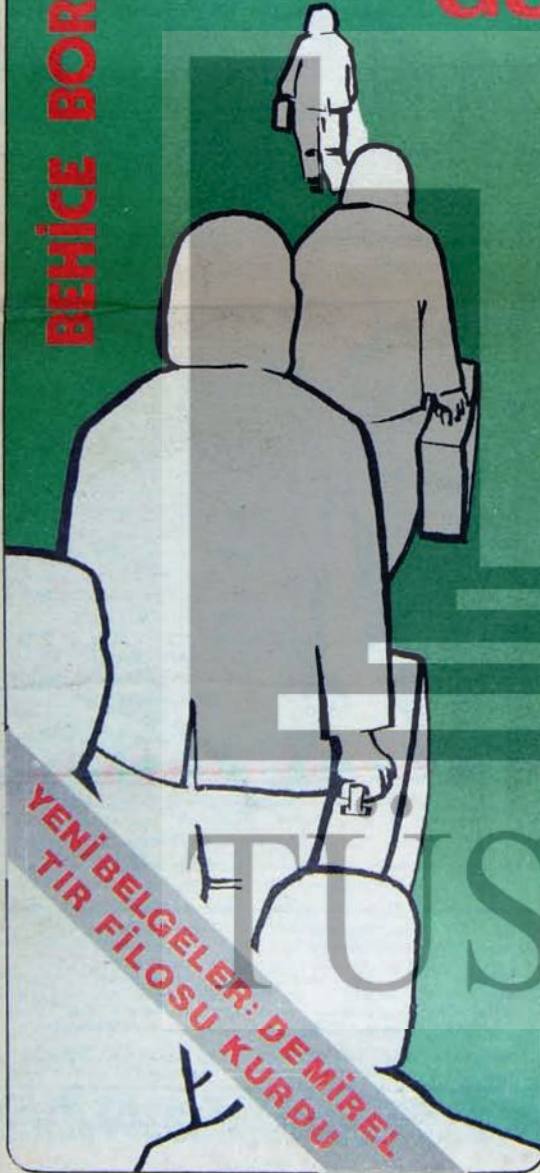
HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ - SAYI 79-12 EKİM

1976

5 TL.

SENĐİKAL HAREKETİ SOSYALİST HAREKETTEN AYIRMAYA KİMSENİN GÜCÜ YETMEZ

BEHİCE BORAN:

YENİ BELGELER: DEMİREL
TIR FİLOSU KURDU

DEMİREL TIR FİLOSU KURDU

Başbakan Süleyman Demirel'in yeğeni Yahya Kemal Demirel'in, 1975 yılı işlemlerine ilişkin olarak Çankaya vergi dairesi için düzenlediği beyannamede "1975 yılında zarar ettiğini" belirttiği ilk kez YÜRÜYÜŞ'ün 27 Temmuz 1976 tarihli 68. sayısında açıklanmıştır. YÜRÜYÜŞ'ün söz konusu sayısında yer alan habere göre, doldurduğu beyannamede 1975 yılı için "4 milyon zarar" gösteren Demirel'den gelir ve mali denge vergilerinin alınmaması adı geçen vergi dairesi tarafından kararlaştırılmıştır.

YÜRÜYÜŞ'ün geçtiğimiz sayısında ise, Demirel'in "zarar" gösterdiği yıl değerleri 3 milyon TL'ine yaklaşan 4 TIR satın aldığı belgelerle gösterilmiştir.

YÜRÜYÜŞ'ün hafta içinde topladığı yeni bilgiler, Demirel'in 1975 yılı TIR alımlarının 4 araçta kalmadığını, genç işadamların aynı yıl sayıları 20'yi bulan bir TIR filosu kurduğunu göstermektedir.

Geçen hafta sözü edilen 4 TIR dışındaki 16 TIR'dan 7'sine ilişkin belgeler, bunu göstermektedir. Bu belgelere göre, araçların beşi SETUR OTO A.Ş.'den, diğer ikisi ise yine BURSA OTO A.Ş.'den satın alınmıştır.

SETUR'dan alınan TIR'ların her biri 600 bin lira değerindedir. Böylelikle, yalnızca bugüne kadar elde edilen bilgilere göre 1975 yılında SETUR'dan alınan araçların değeri 3 milyona ulaşmaktadır. SETUR'dan alınan TIR'lar 06 LN 815, 06 LN 821, // LN 823, 06 LN 825 ve 06 LN 827 plakaları ile "Yeğenbey" vergi dairesi için doldurulan işe başlama bildiriminde yer almaktadır.

Gelen ek bilgilerle birlikte BURSA OTO A.Ş.'den alınan TIR'ların sayısı beşe çıkmıştır. Bunların her birinin değeri 581 bin 250 liradır. Bu araçlar da yine aynı vergi dairesi için doldurulan bildirimlerde 06 LN 817 ve 06 LN 819 plakaları ile yer almaktadır.

Elde edilen son verilerle birlikte, Demirel'in "zarar" gösterdiği 1975 yılı içinde aldığı TIR'lardan 11'ine ilişkin belgeler ortaya çıkarılmış bulunmaktadır.

Bu 11 TIR'ın 5'i SETUR, 5'i BURSA biri de EGEMAK'tan alınmış olmaktadır. 11 TIR'ın toplam değeri ise 6 milyon 919 bin TL'ine ulaşmaktadır.

Sonuç olarak, 1975 yılında "zarar" göstererek vergiden muaf tutulan Demirel'in "zarar" gösterdiği 1975 yılı içinde aldığı TIR filosu kurmak için büyük harcamalar yaptığı belgeleri ile ortaya çıkmaktadır.

- ELDE EDİLEN BİLGİLER, BAŞBAKAN DEMİREL'İN YEĞENİ YAHYA KEMAL DEMİREL'İN 20 TIR'LIK BİR FİLO OLUŞTURDUĞUNU GÖSTERİYOR.
- BUGÜNE KADAR ELDE EDİLEN BELGELER, BU TIR'LARDAN 11'İNİN DEMİREL TARAFINDAN SATIN ALINIŞINA İLİŞKİN BİLGİLERİ İÇERİYOR. DEMİREL'İN TIR ALIMLARININ TÜMÜ "4 MİLYON ZARAR" GÖSTERDİĞİ 1975 YILINDA YAPILYOR.

NEV'İ	MATRAH	MİSAL	TAKHUKUS EDEN	MARUF EDİLEN	ÖDÜMLEYEN OLAN	VADE TARİHİ
MDV			ZARAR			

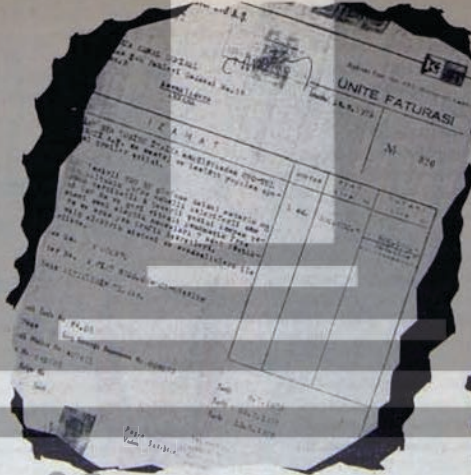
Ornak No.: 2301 a

Tahakkuk Bordrosu

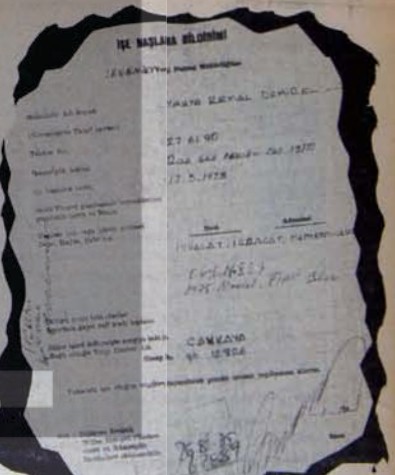
Cilt No: NOTLAR : M T T ile

Sıra No: Tanzım Eden

YÜRÜYÜŞ 68. sayısında Y.K. Demirel'in "zarar" göstererek vergiden kurtulduğuna ilişkin belgeleri yayınlamıştır.

Demirel'in TIR filosunu oluşturan araçlar, çeşitli yerlerden alınıyor. Yeni belgeler, SETUR OTO A.Ş.'nin de iyi bir satıcı olduğunu kanıtladı. SETUR'un 600 bin liralık satış karşılığı Yahya Demirel'e kestiği fatura yukarıda görülmüyor. SETUR'dan alınan TIR'lardan yalnızca birine ilişkin bir fatura.

Demirel'in 06 LN 827 plakalı TIR için "Yeğenbey" vergi dairesine doldurduğu işe başlama bildirimi, Demirel'in "zarar" gösterdiği 1975 yılında satın aldığı 20 TIR'dan biri...

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ

Sahibi:
Nihat SARGIN
Genel Yayın Yönetmeni:
Osman SAKALSIZ
Yazı İşleri Müdürü:
Metin CULHAĞÇU
Teknik Sekreter:
Bülent ARTANLI

KAPAKÇIĞAĞDAN GRAFİK

YÖNETİM:
Konur Sokak 15/8 Kızılay
Ankara Tel: 17 45 81
İSTANBUL BÖRÖSÜ:
Piyerloti Cad. 21/1 Çeremliyağ
İstanbul Tel: 26 35 67

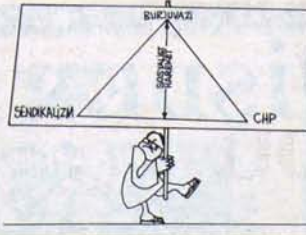
İzmit : Yusuf ALTINTAŞ
İstanbul : Hacı KANTARCI
İzmir : Hüseyin BAYGÜN
Eskişehir : Vedat BARANOĞLU
Bursa : Cengiz KOÇ
Adana : Ceyhan CAN
Diyarbakır : Nurettin ÜZVARİŞ

Posta Çeki: YÜRÜYÜŞ Dergisi, 100234

ABONE KOŞULLARI

Vücut : 200 TL 6 Aylık : 100 TL
İLAN KOŞULLARI:
Arka Kapak (Renkli) : 15.000 TL
Arka Kapak (Siyah beyaz) : 12.000 TL
İç sayfalarda sütun santimi : 40 TL
Yayın ilanları % 50 indirilmiştir.

Ege Dağıtım: Orhan ÜZÜŞİMAN
Baskı: Daily News Web-Ofset Tesisi

SOSYALİST HAREKETİN KAZANIMLARI

YALÇIN KOÇUK

Bir öğleden sonra açıklanan Genel Yas'ın ilk sabahında Türkiye İşçi Partisi, Genel Yas ile birlikte "oyun içinde oyun" oynanmasına dikkatleri çekti. Sosyalist hareket, işçi direnişinin yansıttığı özelemlere ve içerdiği öze sahip çıktı. Olayların gelişimi, eylemin yöntem ve biçimi, bağlantıların bilinçli kopukluğu Türkiye İşçi Partisi'nin yanında aptığı değerlendirmeyi doğruladı. Profilo işyerindeki sermaye-emek çatışmasından değil, Genel Yas eyleminden dolayı atılan temsilci arkadaşları için direnen Profilo işçileri, Genel Yas'ın ilan edenler tarafından yalnız bırakıldı. Profilo işçilerinin direnişi bombalarla bastırıldıktan uzunca bir süre sonra ilk konuşmasını yapan DİSK Genel Başkanı, "iyi" işveren, cebrut işveren sendikası ayırımı ile ortaya çıktı. Burjuvazinin, "işçiler iyi, örgütleri kötü" mantığına benzer bir mantığı savunuculuğunu yapmaya başladı. Genel Yas'tan sonra ortada, direnişin, burjuvaziye korku salan özelemleri ve özü ile sosyalist hareketin yapmış olduğu değerlendirme kaldı. Geçerli ve kalıcı olanın bu ikisi olduğu, yadsınamaz bir netlikle, ortaya çıktı.

Profilo direnişi bastırıldı. MC Hükümeti derhal kendisine iki yeni hedef seçti. İki idari karar aldı. Devrimi öğretmenlerin demokratik kitle örgütü TÖB-DER'i kapatıp, Ankara'nın ilericileri ve mücadeleci Belediye Başkanını görevden uzaklaştırdı. Sosyalist hareket anında değerlendirmesine yaptı ve bu idari kararların, burjuvazinin "güçsüzlüğünün kanıtı" olduğunu kanıtladı. Danıştay, her iki kararı da durdurdu. Danıştay'ın almış olduğu karar Türkiye İşçi Partisi'nin yapmış olduğu değerlendirmeyi bir kez daha doğruladı.

Danıştay'ın "yürütmeyi durdurma" kararlarını, Prusya geleneklerine uygun bir biçimde Türkiye'de de yargıçlar var" tekerlemesi ile değerlendirmek mümkün değil. Zamanla birlikte köprülerin altından çok su aktı. Burjuvazinin bugünkü gücü, yasama, yürütme ve yargı erkleriyle bir bütün. Bu yüzden "yürütmeyi durdurma" kararlarının temel gerekçelerini başka yerlerde aramak gerek. Buradan birisi, burjuvazinin yürütme erkinin, kendi koyduğu legaliteyi de aşmak zorunluluğunda kalması. Bu ise güçsüzlüğünün bir kanıtı. Ama daha önemli kanıtları da var. Burjuvazi, kendi legalitesini aşarken, yitirmeleri kazanmıyor. Giderek kütlelerden soyutlanıyor. 12 Mart'ın ilk zamanları ile bugün arasında en önemli ayrıklardan birisi buradan kaynaklanıyor. 12 Mart'ın ilk zamanlarında burjuvazi, kütleleri, "komünizm" umacısı ile sindirmeyi başarabili. Dolayısıyla yargı organlarının şimdiki kararları, 12 Mart kararlarından farklı oluyor. MC Hükümeti'nin güçsüzlüğü de, Danıştay'ın ilericileri nitelikteki kararları da buraya dayanıyor. Bugün burjuvazi, artan ölçüde kütlelerden uzaklaşıyor.

Son günlerin sıcak gelişmeleri ve bu gelişmelerle ilgili sosyalistlerin doğrulanan değerlendirmelerine iki örnek. Bir örnek de başka yerden: Kendi kendine "sorun" yaratıp bu sorunlara çözüm bulma uğraşı bitmiyor. Bir DİSK ve Türk-İş işbirliği tutturuldu. Çok heves, çok umut yaratıldı. Bu işbirliğinin demokrasinin güvencesi olduğu bile ileri sürüldü. DİSK Genel Başkanı, sonunda, Türk-İş yönetiminin "işçi ve demokrasi düşmanı" olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. Amerika yeniden keşfedildi. Yakında CHP Genel Başkanı'nın da bu keşfe katılmasını ummak gerek.

Örnekler arasındaki fark nereden geliyor? Kadroların ve sosyalizm biliminin önem ve yeri belli. Buradaki farklılık üzerinde fazla durmaya gerek yok. Bu farklılıkla birlikte işçi sınıfındaki gelişmeler üzerinde durmak gerekli. Bugün Türkiye işçi sınıfı 12 Mart öncesi işçi sınıfı değil. Sayısal artışın ötesinde belirgin gelişme var. İşçi sınıfı artık bir sınıf olarak burjuva toplum düzeninden kopmuş durumda. İşçi sınıfı artık yeni ve ileri özelemler içinde. Genel Yas açıklamasındaki farklılıktan yoksun deyimler, işçi sınıfının bilinen özelemleri karşısında, ayrıca dikkate değer. Bu açıklamadan sonra direnişe geçen işçiler arasındaki bağlantıların bilinçli olarak koparılması da, işçilerin taşıdığı özelemlerin yeterince bilindiğini gösteriyor. Burada önemli olan, kimin neyi bilip bilmediği veya neyi bilip bilmeyecek hareket ettiği değil. Önemli

olan eylemin başlamasıyla birlikte "ince hesapların" işyeri düzeyinde belirginleşmeye başlamasına karşı, Eylül Direnişi ile işçi sınıfının özelemlerinin somut bir biçimde görülebilmesi.

İşçi sınıfı içindeki gelişmeler, sosyalist hareketin, somut durumların somut çözümlenmesini yapabilmesinde en güvenilir dayanaklardan birisi. Fakat gelişmelerin, yalnızca işçi sınıfı ile sınırlı kalmadığını unutmamak gerekli. Sosyalist hareket içinde de belirgin değişimleri saptamak zorunlu. Bunlar içinde en önemlilerinden birisi, TIP'in 1970 yılında yapılan Dördüncü Büyük Kongresi'nde noktalandı. Dördüncü Büyük Kongre'de, Türkiye sosyalist hareketinin tarihindeki en değerli adımların birisi atıldı. Bu Kongre'ye kadar sosyalist hareket içinde ve özellikle yönetim katında, "önce sendikacı, sonra sosyalist; önce aydın sonra sosyalist, önce kürt sonra sosyalist" eğilimleri güçlülüğünü koruyordu. Dördüncü Büyük Kongre, bu tür eğilimlerin, ilke olarak kazanması Kongresi oldu. 12 Mart'tan sonra Türkiye İşçi Partisi kurulurken, hareket buradan başladı. Sosyalist hareket, somut sorunların özelliklerini dikkate alan fakat tüm sorunlara yalnızca sosyalist açıdan bakanların hareketi olarak yola çıktı.

Sosyalist hareketin, gerek örgütsel planda ve gerekse işçi sınıfı tabanında sağlam toprağa basması hızlı bir gelişmeye yol açtı. Hızlı gelişme ise hızlı tepkileri doğurdu. DİSK'ı, Halk Partisi halkası ile, kendi çizgisine çekmeyi planlayan burjuvazi, karşısında bilinçli işçilerle sosyalist sendika yöneticilerini buldu. DİSK içinde sosyalist işçi ve sendikacılar olmadık zorlama ve tüzük ihlalleriyle saf dışı edilmek istendi. Sosyalizm "havariliği" giysisi içinde ortaya çıkan kendini bilmezler de, burjuvazinin bu açık oyununun en ateşli aktörleri oldular. Son günlerin gelişmeleri, oynanan oyunlar kadar bu oyunların aktörlerini de ortaya çıkardı.

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, burjuvazinin işçi sınıfı içindeki oyunlarına, hiç bir kuşkuyla yer vermeyecek netlikte ortaya koyuyor. Şunları söylüyor: "Büyük burjuvazi, CHP ve DİSK üst yönetimi birbirine paralel olarak (belki de birbirleriyle elele vererek) Türkiye'de solu politik düzeyde CHP'de; ekonomik-sendikacılık düzeyde de sosyal demokratların DİSK'te tutmak çabasındadır. DİSK'e bu işleri gördürebilmek için kitlelerdeki yerleşmiş DİSK imajını ve buna bağlı olarak DİSK'in sosyalist görüntüsünü korumak, koruyabilmek için de bu görüntüyü abartmak gerekiyor. Bu noktada kendilerini sosyalizmin yedi emini bilip CHP'nin solunda yasal bir partiye, TIP'e, gerek görmeyenler, görmekten öte karşı çıkanlar devreye giriyor. DİSK üst yönetimi artık sosyalistlik adına rahatça TIP'e kaşışabilir, TIP'lileri ve TIP'e yakın olanları DİSK'in dışına atmaya girişebilir, ruhsat verilmiştir. Böylece, büyük burjuvazi - CHP - DİSK üst yönetimi içlemesine bir de bu sosyalizm havarileri ekleniyor. Nesnel olarak durum budur."

Behice Boran, daha büyük bir netlikle, bir de şunu söylüyor: "İşçi sınıfının sosyalist hareketini sendikacılık hareketinden ayrı ve uzak tutmaya kimse'nin gücü yetmez." Bunu, burjuvazi de, Halk Partisi de, DİSK üst yönetimi de, "sosyalizm havarileri" de anlamlı ve kabul etmeli. Çünkü bu da bir başka nesnel durum. Nesnel durumu kabul etmek gerek. Tarihin akışına karşı kürek çekmemek gerek. Türkiye'de burjuvazinin bilinç düzeyi yüksek. Oyun repertuarı zengin. Fakat işçi sınıfının da bilinç düzeyi yükseliyor. Oynanan oyunlara başışıklık kazanıyor.

İşçi sınıfı, öncü güç. Sosyalist hareketin temel gücü. Bu güç harekete geçmeden işçi sınıfının özelemleri gerçekleşmez. Sosyalist hareket, bütün emekçi kesimlerde kök salmak durumunda. Köylülüğün, küçük burjuvazinin her türüne kadar. Büyük burjuvazi - CHP - DİSK üstü yönetiminin, sosyalizm havarilerinin katkıları ile yürüttükleri karşı hareketlerin bir önemli "katkısı" da burada. Sosyalist hareketin tüm enerjisini, buraya hapsedmeye çalışıyorlar. Bunda da yanlıklarını anlayacaklar. İktidarı yürüten hareketi durduramayacaklar.

DİRENİŞDEN DOĞAN

TÜRK-İŞ İCRA KURULU TUTANAKLARINDA, TÜRK-METAL'in BURSA'DA İŞLEDİĞİ CİNAYETE İLİŞKİN OLARAK ŞU KONUŞMALAR GEÇİYORDU:

MUSTAFA ÖZBEK (TÜRK-METAL GENEL BAŞKANI): ADAM ÖLÜR. İCABINDA ÖLDÜRÜRÜZ. AMA BU İŞKOLUNDA DÖNÜŞ YOK. ÖLECEĞİZ, ÖLDÜRECEĞİZ. BAŞKA ŞEKİL YOK.

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI TUNÇ İSE BU SÖZLER KARŞISINDA ŞUNU SÖYLÜYORDU: TÜRK-METAL'E İMKAN VERİN. TÜRK-İŞ BU MÜCADELEDE BAŞARILI ÇIKACAKTIR.

TÜRK-İŞ İCRA KURULU TUTANAKLARINDAKİ BU KONUŞMALAR AÇIĞA ÇIKARKEN, BURSA'DAKİ CİNAYETİN KANI KURUMADAN "TÜRK-İŞ CHP YAKINLAŞMASINI OLUMLU KARŞILADIKLARINI" SÖYLEYEN TÜRKLER, BAZI İŞYERLERİN BAŞINA YIKMAK İSTEDİKLERİ "İŞÇİ BELA-SI'NDAN NASIL KURTULDUGUNU ANLATIYORDU.

TÖB-DER'İN ANLAMI

Korkunun şaha kaldırdığı azgınlık, ilk anın paniği geçince gene normal ölçülerine sindi...

Geçtiğimiz hafta ile önceki haftayı ayıran özellik bu kadar.

İşçi sınıfına saldırdı ile başlayan azgınlık, en büyük demokratik kitle örgütüne karşı girişilen antidemokratik baskınla devam etmiş ve Ankara'da yerel yönetimin demokratleşmesinin taban desteğini sağlayan halk oyuna yöneltilen yasa dışı işlemlerle tamamlanmıştır.

Azgınlığın 24 saate sığdırılan bilançosu buydu.

Nitekim geçtiğimiz hafta yargı organlarının kararı ile azgınlığın kaba çizgileri pek açık biçimde sergilendi.

Bu arada Türkiye'de sergilenen daha başka gelişmeler de vardı. Gerçi gelişmelerin özündeki gerçek yeni değildi ama biçim yönünden sahneye serilişi, daha doğrusu döklüşü bir hayli yeni unsurlar taşıyordu.

Bunlar, histeri çılgınlıkları ile eşzamanlı batağında debelendikçe batmağa ilişkin olgular ve neme lazım seyri de, özündeki gerçeği kadar iğrençti.

TÖB-DER'İN BÜTÜNLÜĞÜNE SAHİP ÇIKMAK

Burjuvazi, devrimci öğretmenlerin demokratik kitle örgütü TÖB-DER'e karşı saldırıya geçti. TÖB-DER'i kapatmak için Ankara Valiliği'nin almış olduğu karar Danıştay tarafından durduruldu. Danıştay'ın kararı burjuvazinin güçsüzlüğünün bir kanıtı oldu. Ancak burjuvazinin saldırısını sürdüreceği anlaşılıyor.

TÖB-DER'in bugünkü yönetimi, Üçüncü Olağan Genel Kurul'da seçildi. Genel Kurul'da TÖB-DER yönetimine, farklı eğilimler talip oldu. Seçimi, Gültekin Gazioğlu'nun başını çektiği ekip kazandı. Bu ekip bugün TÖB-DER'in yasal yöneticisidir.

Burjuvazinin devrimci öğretmenlerin demokratik kitle örgütüne saldırıya geçtiği bir sırada, her eğilimden tüm öğretmenlerin, bir bütünlük içinde, yasal yöneticilerine ve örgütlerine sahip çıkacaklarında hiç bir kuşku yok. Tüm devrimci, demokrat ve sosyalist öğretmenlerin yasal yöneticilerine, destek olacaklarında ve omuz vereceklerinde burjuvazinin kuşkusu olamaz.

Başkalarının da kuşkusu olmamalı; Ankara Valiliği, yasa dışı bir kararla, TÖB-DER Genel Merkezi ve şubelerini kapatınca, burjuvazinin saldırısını gerektirirken daha ciddiye alan "devrimciler" ortaya çıktı. Devrimciliği ve sosyalistliği fetişçe peşinde koşmaktan ibaret sanan bir grup, burjuvazinin "zaferinden" ganimet toplamanın hesaplarına girişti. Bu tür hesaplar içinde olanların, bu tür hesapların vazgeçmesi gerek.

Devrimci öğretmenler içinde çeşitli eğilimlerin olduğu biliniyor. Bunların, Genel Kurullar arasında güç kazanmaya çalışmaları ve Genel Kurullarda yönetime gelmek istemeleri çok dağal. Fakat burjuvazinin, devrimci öğretmenlerin demokratik kitle örgütü TÖB-DER'e saldırıya geçtiği bir zamanda, tüm öğretmenlerin yöneticileriyle omuz omuza bu saldırıyı püskürtmeğe çalışacakları da bilinmeli. Burjuvazinin güçsüzlüğünü daha da açığa çıkarmanın yolu bu. Bunun her burjuvazi, hem de burjuvaziye yaslanarak "devrimciliğe" hevesleneler artık işçi anlamı.

ahmak" cevabını fazlasıyla hak edip geçilecek nitelikte soruldu.

Ama gel gör ki, hemen bunun ardından esas niyet sırtıyordu:

"TÖB-DER'i gören ve kanunları uygulamaya başlayan devlet, eğer hurdurdan başka bir şey istemeyen halkın sükranını ve saygısını kazanmak istiyorsa, elini sağdaki TÖB-DER'lere de uzatmalı ve çanına ot tıkamalı idi!.."

Hangi sağdaki TÖB-DER?

130 bin üyeye sahip koskoca TÖB-DER yanında başka bir öğretmen kuruluşu aramak zahmeti, olsa olsa denge sahteکارlarının işiydi ve bu iş de, yüze göze buluşturularak yapılmak isteniyordu.

Amaç, kursaktaki niyeti takait takit kumaktı ve arkası göyle geliyordu:

"Ama unutmamalıyız ki, TÖB-DER, böyle kanun kitap tanıması derneklerin kendini sola kapırmışların arasında bir isimden ibarettir."

Panik, Babı-İlî'nin en irsainin dilini dolatırmıştı. Faşist tirmanışta basamaklarını servise koymuştu!..

A YADINLIK BELA

"DISK'in başına belâ olanı diye çıkarılan işçiler, aslında onu çıkarılan başına belâ olacaklardır..."

Kim söylüyordu bunları? Bu sözler, DISK üst yönetiminin simgesi Genel Başkan Kemal Türkler'e aitti.

Geçtiğimiz haftanın Salı günü DISK Yönetim Kurulu ve Başkanlık Konseyinde başına açıklama yapan Türkler, DGM'lere karşı girişilen genel direniş konuşmaları işlerinden çıkarılan 3 bin civarındaki işçi hakkında gözünü kırpmadan bunları söylüyordu:

"İşveren Sendikaları Konfederasyonu, kendi siyasi temsilcileri ile işbirliği yapmak suretiyle, DISK'i yıkmak amacıyla işçi çıkarılma girişiminde bulunmaktadırlar. DISK'in başına belâ olsun diye çıkarılan bu işçiler, aslında onu çıkarılan ve sermaye sınıfının ve onların siyasi ortaklarının başına belâ olacaklardır..."

UFUKLAR KAPANIRKEN

DISK üst yönetiminin ortak düşüncesini açığa çıkararak açıklamalar devam ediyordu:

"Bu kazdıkları kör kuyuya DISK değil, kendileri düşeceklerdir..."

Sanki isten atılanlar, sermaye kesimi ile Türkler cemaati arasında gidip gelen bir voleybol topu idi. Bir "belâ" unsuru olarak, her iki kesim bu işçileri bir diğerinin başına sarmak istiyordu. DISK Genel Başkanı'nın isten atılan bilincini ve militan işçiler konusundaki tavır ve bu tavır simgeleyen sözler "def-i belâ" mantığının açık bir biçimde sergilenmesinden öte bir anlam taşıyordu.

Kıyıda işlerinden sökülüp atılan işçi sınıfının en diri, en bilincini, en uya-

nık unsurları, demek ki, sermayeye karşı "belâ" rollerini tamamlamışlar, işverenler de, "biraz da gidin DISK'in başına belâ olun" demişlerdi.

"Ama o belalar aslında onları iğten çıkarılmaya başlayan belâ olacaklardı." Sendikamızın yüzü ve astarı, en küçük bir kamufajla bile gerek duyulmadıkça böyle sergileniyordu. Verilen cakalı selamların ve tantanaların ardından oynaklık, bu sözlerle ortaya çıkıyor. Türkiye işçi sınıfının nite ve niteliğinin vardığı boyutlarda ancak açıklığı ile artıyordu.

Türkiye işçi sınıfının yiğit Eylül direnişinin sermaye cephesinde yarattığı paniğin yanısıra, dar sendikamızın pazara çıkan ipliği de bu kadaraktı...

Her şey ayan beyan ortaya çıkıyordu. Herkes yerli yerine biraz daha iyi yerleşiyordu. Sınıf mücadelesinin vardığı boyutlar, ulaştığı nitelik konular "sermayeden çok sermayeci"liği tabak gibi açığa çıkarıyor ve sonra da sermayenin "bazı"nın koltuk altına itiyor.

Kemal Türkler şöyle diyor:

"Bazı işverenler, işçi çıkarılmaya, İşveren Konfederasyonu, MESS ve onların siyasi ortaklarının oyunlarına gelmişlerdir!.."

DISK üst yönetimi ile "bazı işverenler" oyunun diğer tarafında kalıp "oyun" seyrediyorlardı!..

Peki ama diğer bir köşeden bakılınca DISK ile "bazı işverenler" muhabbetine ne buyurulacaktı?..

Türkiye'de yaşlı boyuya kıyıp tabe la yazdırın ve arkasına geçip ahkâm kesen bir avuç küçük burjuva zevcehan bir kumunda dut yedirtin, bir kısmına da yeni lafazanlıklara iten olgu işte buydu ve adı da "Oyun içinde oyun"du!..

Eylül direnişinden geçtiğimiz haftaya uzanan gelişmeler, bir kez daha, sermayenin acizini ve korkusunu gösterirken, işçi sınıfının yeni deneyler ve sonuz bir günün kazandırmıştı...

TÜRK-İŞ SOFRASI

Tabandaki diri potansiyelin fırlatıldığı tpa bu kadar kalmıyordu.

Önceki haftanın sonunda, emekli olmadan, 600 bin lira kıdem tazminatı cebine indirmediği anlaşılın Türk-İş'in başı Halil Tunç ve arkadaşlarının defteri biraz daha açığa çıkıyordu.

Halen zarar eden bir işletme görünümündeki Türk-İş kasaasında emekli olmadan 600 bin lirayı çeken Halil Tunç, emekli olup da emekli maaşı alamayan işçilere olduğu gibi kimseye de anlatamayacağı derdini... Gidiş köstüydü; Türk-İş'in kasaasında bu para da bulunamayabilirdi!.. Tunç'un haklılığı da buydu!..

"Politika" gazetesi Türk-İş İcra Kurulu toplantılarından birini tutanağını ele geçirin ve yayınlamaya başlamıştı. Tutanakta okunanlar, doğrusu bu

AYDINLIK

ya, kimsenin dudagını çatlatmadı ama, sahipleri adına ar damarlarını bir hayli zonklattı.

Halil Tunç meğerse azılı bir CHP düşmanı idi!

Hatta işi "CHP'yi destekleme karar alınmaz istifa ederim"e kadar da vardırmıştı.

Bu konuda akıllara ilk gelen soru "Acaba, Tunç böyle söyleyip o anda hangi virajları dönüyor?" idi...

TUNÇ'UN MENÜSÜ!

Halil Tunç'un CHP'den istediği müteahhit bir takım ricalar vardı. İşbilir müteahhit mantığıyla, 2490 sayılı ihale kanununun hatrını kurdan hazırlanan muvazaalı şartnameler örneği, Halil Tunç'un da üç şartı vardı:

O CHP içinde Türk-İş'e karşı olanlar temizlenecek!

O CHP, DISK ile ilişkilerini koparacak!

O CHP tüzüğünü, Türk-İş tüzüğüne uygun şekilde değiştirecek!...

Geriyse, CHP'nin kurultayda karar alıp Türk-İş'e katılması kalyordu!...

Ama Halil Tunç şartları gösterirken bir takım gerçeklerin altını çizmekten de kendini alamıyordu.

CHP'nin içinde Türk-İş'e karşı olanların temizlenmesi şeklinde olmasa bile, merkez yönetimi eliyle demokrat unsurlara karşı girişilmiş bir hareket vardı.

CHP'nin DISK ile ilişkilerini koparmasına gelinece...

Bu biraz nazik bir konuydu ve özellikle son zamanlarda temelde olmasa bile protokolda bu ilişkide hafif buruşukluklar hasil olmuştu...

İLİŞKİLER YUMAGI

Türk-İş her ne kadar CHP-DISK üst yönetimi fiirtüne tahammülsüz idiyse de, DISK, CHP'nin Türk-İş ile ara sıra yaşadığı balaylarına pekâla göz yumabiliyordu.

Yakın bir tarihte Bursa'da Tofaş'da Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikasının eğitim aracından atılan kursunlarla şehit olan işçi Muharem Çetinbaş'ın daha kanı kurumadan protesto mitinginde Kemal Türkler, CHP-Türk-İş ilişkilerini otumlu karşıladıklarını söylemişti.

Aynı günlerde Bülent Ecevit, Halil Tunç'a nazik ziyaretler yapmıştı.

CİNAYET NASIL İŞLENİR?

Türk-İş İcra kurulunun tutanaklarında Türk Metal'in işlediği cinayet, aynı sendikamızın genel başkanı Mustafa Özbek ağzıyla şöyle ifade ediliyor:

"Adam ötür. İcabında öldürürüz. Ama bu iş kolunda dönüş yok. Öleceğiz, ödüreceğiz. Mücadeleyi sürdüreceğiz, başka gekli yok..."

Türk-İş'in cinayet sofrasında Genel Başkan Tunç'un aynı konudaki sözleri de tutanağın 168. maddesinde şöyleydi:

"Türk Metal'e imkan verir. Türk-İş bu mücadelede başarılı çıkacaktır."

Halil Tunç bu sözleri "DISK'e açılan mücadele" faslında söylüyordu...

DISK üst yönetimi tarafından taltif edilen CHP, işte bu Türk-İş ile işbirliği yaptığı için Bursa mitinginde 30 bin işçinin önünde kürsüden "aferin"e layık görülmüştü!...

Türk Metal Sendikasının başkanı, Seydişehir olaylarını da anlatıyordu. Seydişehir'de Türk-Metal mücadele ederken bazı bağlı sendikalar kendilerini desteklemişlerdi.

Tutanakların 121. sayfasında yer alan konuşmaya göre Türk-Metal Sendikası Başkanı Mustafa Özbek, Halil Tunç'a şükranlarını şöyle arz ediyordu:

"Türk-İş'e bağlı hangi sendika başkanı arkadaşımızdan ses çıkmıştır? Sadece sağolsunlar, Sayın Genel Başkanımız ve Türk-İş İcra Heyeti bize Seydişehir hadiselerinde bize büyük çapta yardımda bulunmuşlardır. Şubenin açılışında bizzat genel başkanımız gelmişler, açışı yapmışlardır. Türk-İş büyük manada el atmıştır oraya, ağırlık vermiştir. Biz de tabanda gerekli çalışmayı yaparak, Seydişehir'e almışız..."

Son haftanın yirtığı perdeden görünenler bunlardır.

CHP GRUBUNUN BAŞARISI VE...

Geçtiğimiz haftanın önemli olaylarından biri de, DGM yasa önerisinin Millet Meclisinde, CHP grubunca gerçekten başarılı biçimde engellenmesidir. Meclis içtüzüğünün verdiği olanaklar çerçevesinde, başta Hayrettin Uysal olmak üzere CHP Grup yöneticilerinin çabaları, ilericilerce cevrelerde ilgiyle ve övgüyle karşılandı. Gerek meclise devam, gerekse genel kurulda, kuru kalabalık görünümünü aşarak verdiği mücadele, CHP'nin çoktandır alışılmış tutarsızlığı önünde kayda değer önemde ve değerliydi...

Bu başarılı engelleme dolayısıyla olacak, Konya'da karayolları bölge müdürlüğünde, Yol-İş Federasyonuyla Karayolları Genel Müdürlüğü arasındaki bozulan protokol üzerinde kimse gereğince durmadı.

Oysa, Yol-İş federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu ile Karayolları Genel Müdürü Orhan Batı arasında sağlanan protokol, bayram arifesinde gerçekleşmiş ve Sadık Şide gibi bir aracıdan olacak, geleceği o günden karanlı gözükene ulaşmasa, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit tarafından Bayram Müjdesi olarak ilan edilmişti!...

Müjdenin içi kof çıkmıştır.

KİMİLERİNCE "BELA" OLARAK GÖRÜLÜYÖRLER

İLGİNÇ BİR "DAYANIŞMA" UYGULAMASI

24 Temmuz 1976 Cumartesi. TÖB-DER Genel Kurulu'nun ilk günü. Cumhuriyet Gazetesi'nin bu tarihli sayısında, ikinci sayfada bir makale yer aldı: "Emekçi Öğretmenlerin Yönelişi". Yazarı, Mehmet Karaca. DISK Genel Sekreteri.

Karaca'nın yazısı, şu iki paragrafla son buluyor:

"İşçi sınıfımızın tek demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DISK, emekçi öğretmenlerin istemlerini öteden beri savunuyor.

TÖB-DER'in tüm örgüt birimleriyle birliği, tüm üyeleri ile dayanışması gerçekleştirerek 3. olağan kongresinden daha da güçlenerek çıkmaya tüm gerici güçlerin yenilgisi olacaktır. TÖB-DER üyelerinin, kendi özlük sorunları için, işçi sınıfının öncülüğünde tüm ilericilerle birliğiyle katılması ile yükselen, ilericilerle demokratik düzen için verilen mücadeleye daha güçlü bir biçimde, birlik ve dayanışma görüşü içinde bütünleşmeleri tüm antifaşist ve anti-empiryalist güçleri pekiştirecektir.

DISK yönetimi, son genel kurulu sırasında TÖB-DER'e yakından ilgilendi. İliği ve önerilerini, genel sekreterini bu yazısı ile sergiledi. DISK genel sekreteri, bu yazıda, "DISK'in emekçi öğretmenlerin istemlerini savunduğunu" belirtti. Bir de, TÖB-DER'li öğretmenlerin "birlik ve dayanışma görüşü içinde bütünleşmeleri" gerektiğini vurguladı.

Ancak, DISK yöneticileri, genel kurul sırasında gösterdikleri ilgiyi, örgütlerinin kapatılması sırasında TÖB-DER'den esirgediler. Genel Kurul sırasında, TÖB-DER'e ilgiyle birlikte "öğretmenlerin birleşmeleri gereken görüşü" ihlas etme gereğini duyan DISK yönetimi, TÖB-DER örgütlerinin kapatılmasından sonra ciddi bir çıkış yapma gereğini duymadı. TÖB-DER hakkında İçişleri Bakanlığı tarafından verilen karardan sonra, uzun bir süre DISK yöneticileri sustular. Sonra TÖB-DER'in kapatılmasıyla MC'nin "bağımsız mahkemelere güvenini yitirdiğinin" ortaya çıktığı söylendi. Bununla yetinildi. TÖB-DER örgütlerinin kapatılması, bu "keşif" dışında DISK yönetiminde hiç bir yankı bulmadı.

Burjuvazinin TÖB-DER'e saldırısı karşısında DISK yöneticilerinin suskunluğu oldukça düşündürücü: Karaca, TÖB-DER Genel Kurulu'nun ilk gününde öğretmenlerin "birlik ve dayanışma görüşü içinde bütünleşmelerini" buyurdu. Birlik ve dayanışma, TÖB-DER'de seçime giren ve eski MDD'lerden oluşan küçük bir grubun adı. Bu grubun TÖB-DER içinde etkin olamaması ise Karaca'nın şimdiki suskunluğu arasında bir bağlantı olmalı.

DISK'in bugünkü yöneticilerinin örgüter arasında ki sağlıklı ilişkileri bir türlü öğrenemeyeceği anlaşılıyor. Son olay bunu bir kez daha ortaya çıkardı.

DEVRİMCİ SENDİKACILIKLI ONLAR YAŞATACAKLAR

ÇUKUROVA'DA DEVRİMCİ SENDİKACILIK TIRMANIYOR

ÇUKUROVA İŞÇİLERİNİN MÜCADELESİ. SARI SENDİKA ENGELİNİ YIKIYOR.

DGM yasasının çıkarılması çalışmalarına karşı bir tepki olarak gelişen işçi eylemleri, Adana'da halen güncelliğini koruyor. İşverenlerin eylemler karşısındaki tepkisi açık baskı uygulamalarına dönüşmüş durumda. Buna karşılık işçilerin kararlılıkları ve direniş azimleri de pekişiyor.

İŞVERENLERİN POLİTİKASI

Adana DGM başsavcısı, direnişçi tüm işçilerin listesini istiyor. Ancak, şöyle bir durum da var: Bugüne dek DGM tarafından tutuklanan bütün işçiler tutukluluk haline yapılan tirazlar sonucu serbest bırakıldılar. Bunu gören işverenler, işçileri kendi yöntemleri ile "cezalandırmayı" tercih ediyorlar.

İşveren bir gün önce polise teslim ettiği işçiyi, sabah işyerinde görüyor. Tedbirini, işyerinin önünde, bu işçileri fabrikaya sokmamak üzere kurduğu polis duvarı ile alıyor. İşverenler, yeni politikalarını böyle sürdürüyorlar.

Gerçekte, işçilerin tümünü çıkarmak ya da DGM'ye teslim etmek, işverenlerin de işine gelmiyor. Çünkü işverenler, kapitalist düzenin mantığı icabı azami kârı elde etmek isteyecek. Bunun sonucunda işverenlerin bugünkü tutumu

kıdemli işçileri atıp, asgari ücretten yemelerini almak ya da düşük ücretleri muhafaza etmek yolunda. Tabii bir de şu var: Kıdem durumu ne olursa olsun işyerinde sivrilmiş bilinçli sosyalist işçilerden kurtulmak, işverenlerin baş hedefleri arasında.

Adana'da girilen son işçi eylemleri diğer bir yanı ile işverenleri gelecek kuşuku içinde bırakmış durumda. Adana işvereni ilk kez böyle bir hareketle karşılaşılıyor. İşçi direnişleri karşısında bir ölçüde pişkin ve manevra yeteneğine sahip bir burjuvazi değil, Adana burjuvazisi.

Ancak şu anda sivrilmiş sosyalist işçileri ve kıdemlileri DGM'ye teslim etmek ve işten almakla yetinmiyorlar. Güçleri şimdilik buna yetiyor. Yoksa ellerinden gelse Marsa'da çalışan Gıda-İş üyesi işçileri, Özbucak'ta çalışan tekstil işçilerini meydan dayayından geçirecekler çoğadı, verebilecek için.

MERSİN'DE NELER OLUYOR?

Mersin'de Şamanlar'da, işveren 183 kişilik liste hazırladı. Bunlardan 83'ünü işlen isten attı. Şimdi "sırada daha 100 işçi var" diyor. Ancak bu tehditler işçi-

ÇUKUROVA'DA. SINIFSAK BAKIŞ AÇISINA SAHİP, SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE SINIFSAK AÇIDAN YAKLAŞAN SOSYALİST İŞÇİLERİN ÇABALARI BOŞA GİTMİYOR. İŞVERENLERİN VE SARI SENDİKACILARIN İÇİNDE BULUNDUKLARI PANİĞİN NEDENİ BU. ALTLARINDAKİ TABAN KAYDIKÇA, SARI SENDİKALAR, İŞVERENLERLE DAHA SIKI VE DAHA AÇIK "KARDEŞLİK" İLİŞKİLERİ İÇİNE GİRİYORLAR. BU DA İŞÇİNİN GÖZÜNDEN KAÇMIYOR.

leri hiç mi hind sındirmiyor. Tersine, işçiler bu tür girişimler karşısında alacakları tedbirleri ve girişecekleri eylemleri saptama hazırlığı içindeler. En bilinçli kesimin işten atılması, kimi durumlarda, geri kalanların daha çok bilinçlenmesine yol açıyor.

Yine Mersin'de, Maden-İş'e bağlı Orman tahirhanesinde çalışan 180 işçi üzerindeki baskılar alabildiğine yoğunlaşıyor. İşveren, işyerine noter getiren işçileri sendikadan istifaya zorluyor. Ancak işçiler bu girişime papuç bırakmadılar. Noter, işçilerin sert tepkisi karşısında işyerini terketmek zorunda kalıyor. İşçileri sindiremeyeceğini anlayan işveren de geri çekilmek zorunda kalıyor.

Aynı girişimde daha önce Sumaş işvereni uygulamıştı Maden-İş üyesi işçilere karşı. "İstifa etmeyen işten atarım" diye açıkça tehdit savuran ve suç işleyen işvereni, işçiler suçüstü yakalattılar. Olay şöyle gelişti:

İşçiler işverenin istifa isteğini hemen yerine getiridiler. Ama ertesi gün toplu halde sendikalarına giderek yeniden üye oldular. İşverenin bundan haberi yoktu. Hemen bölge çalışma müdürlüğüne koştu. "Maden-İş'in işyerinde üyesi kalmadığını, bu nedenle yetkisinin düşmesi gerektiğini" anlattı. Sonunda oyunu bozdu. İşçilerin yeniden Maden-İş'e üye olduklarını öğrenen işveren ne yapacağını şaşırđı. Suçüstü yakalanmış oldu.

Bu, işçilere önemli bir deneyim kazandırdı. İşverenin karntokluğuna işçi çıkartmak için nelele başvurduğuna, kimlerden hangi kurumlardan yararlanmaya çalıştığını açıklarak görüldü. Ve işverenlerin girişimleri karşısında su kararları aldılar:

- 1- Üretim düşürülecek,
- 2- Yeni işçi alırdılmayacak,
- 3- İş boşlukları doldurulmayacak,
- 4- Kesinlikle fazla mesai yapılmayacak.

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE DOĞAN UYUŞMAZLIK

Şimdi Çukurova işverenleri işçilerin bu kararı tutumlarını kırma çabası içinde. Ancak işverenlerin girişimleri karşısında, işçilerin elinde güçlü bir silah var: Bu silah toplu iş sözleşmesi uygulamalarından doğan uyumsuzluklarla ilgili. Şöyle: İşverenlerin bugüne kadar uyguladıkları bütün işten atma filleri yapıldıkça toplu iş sözleşmelerine aykırı. Özellikle Adana'da Gıda-İş'in yetkili bulunluğu Marsa'da ve Tekstil İşçileri Sendikasının yetkili bulunduğu Marsa'da.

Marsa işvereni, Gıda-İş üyesi, sendika yöneticisi ve işyeri temsilcilerininin 24'ünün işine bir kalemde son verdi.

Gıda-İş'in Marsa'da yaptığı toplu iş sözleşmesinde "İşverenin kanunusuz direniş halinde bile işçiyi işten atamayacağı" hükmü yer alıyor. Bu durumda işverenin "atım" demesi yetmiyor. Kartları kaldırdı işyerini polise bekletilmesi de çikar yol değil.

İşçilerin elinde güçlü bir silah var: Grev. Sendika, toplu iş sözleşmesinden doğan uyumsuzluklar karşısında grev

silahını en etkili biçimde kullanmaya kararlı.

Tekstil İşçileri Sendikası da Özbucak işvereni karşısında aynı kararlılığa sahip. Kıyımın ardından 12 işçiyi geriye alan, ancak atılan diğer işçiler için "görüşmelerin gerektiği"ni ileri süren işveren bugüne dek tam bir oyalama taktiğı izlediğini gösterdi. İşverenle en son 6 Ekim 1976 günü görüşen sendika bölge temsilcisi Selahattin Uyar, Şube Başkanı Mehmet Bulut, işverenin geri kalan 25 işçiyi geri almaya niyetli olmadığını, katı bir tutum izlediğini sendikada toplu halde bulunan işçileri anlattılar. İşçiler daha kararlı, daha bilinçli olarak eyleme geçmeye hazırlar.

İŞVEREN ÖRGÜTLERİNİN BU YRUGU

İşverenler gerileme durumunda. Şöyle söyleniyor işverenlere: "Yasalara saygılı olduğunuzu durmadan tekrarlıyorsunuz. DGM'ye karşı eylemin "kanunusuz" olduğunu söylüyorsunuz. Ama siz de toplu iş sözleşmesini ve ek protokolü hiçe sayıyorsunuz. Girişimleriniz, bitümlüyle sendikal nedenlere dayanıyor."

İşçilerin ve temsilcilerinin kararı tutumları karşısında, işverenler geriliyorlar. Üç-dört kişi dışında atılan tüm işçileri geri almaya razı olduklarını söylüyorlar bu kez. Bu aşamaya geldiğinden bir başka gelişme ortaya çıkıyor.

Adana Sanayi Odası, 1. Ekim 1976 tarih, 2114-410 sayılı ve muamele serivisi tarafından çıkarılan bir yazıyla "Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun 22 Eylül

Adana'lı sanayicilere Umumi Katip Kayhan Soyupak imzasıyla yolluyor. Sunuş yazısı şöyle:

"Sayın Üyemiz, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreterliği'nden aldığımız bir yazıda, DISK'in DGM'leri Kanununu öze sürele işyerlerinde başlatıldığı yasa dışı grev üzerine, yönetim kurullarının ittifakla aldığı karara istinaden üyesi bulunan sendikaların ve bağıli işverenlerin uygulayacakları hukuki müeyyideleri gösteren sureti ilişikteki tamim bin sendikalarla ve işyerlerine gönderildiği bildirilmektedir. Bilgilerinizi rica ederim."

Şözü geçen tamim, işverenlerin saldırganlaşmalına yetiyor. Adana'lı sanayicilerin eline yeni geçiyor bu tamim. Yeni tamime yeniden kırbaçlanıyor Adana'lı sanayiciler.

Tamim, DISK üyesi işçilerin işten atılmalan için uygulanan yöntemleri konu alıyor. İşveren Sendikaları Konfederasyonu yönetim kurulu 21 Eylül 1976 günü İstanbul'da toplanarak bunun üzerinde konuşuyor. Adana'lı sanayicilerin eline daha sonra geçen tamim esasları bu toplantıda belli oluyor.

"Yapılan etrafı mübaleceleri takiben yönetim kurulumuzun ittifakla aldığı kararların üye sendikalarımıza bağıli işyerlerine duyurulmak üzere, aksettirmesi uygun görülmüştür." sözleriyle baş-

TURİZM BANKASI İŞÇİLERİ SÖZ VE KARAR HAKLARINDA DİRENİYOR

Turizm-İş'e bağıli Turizm Bankası işçileri, işyerinde ünite temsilcileri seçimine seçilen temsilcilerini DISK yönetiminin tanımaması üzerine, bu antidemokratik kararınayın 188 imzalı bir dilekçeyi DISK Genel Başkanlığına gönderdiler. Ayrıca işçiler bununla DISK'in "tabanın söz ve karar hakkı" ilkesinin çiğnendiğini belirten bir şikayet mektubunu da DISK Genel Merkezine yolladılar.

Temmuz ayında bu işyerinde yapılan ünite temsilcileri seçiminde, DISK yönetimi tarafından onaylanmayan temsilciler 138 oyla çoğunluğu sağlayarak seçilmişlerdi. Bununla birlikte seçimlerinonaylandırıldığına veya yenilenmesi gerektiğine dair herhangi bildirimde de bulunulmuyor. Aylarca işçiler temsilcisiz bırakılıyor. Sorunlarını halletmek için işverene görüşme yapamıyorlar.

Bu durum karşısında işçiler Temmuz ayında seçilmiş bulunan ünite temsilcilerine güvenleri olduğunu, işyerinde

yapılacak yeni bir seçimin sonucu değiştiremeyeceğini, dolayısıyla seçimlerin gerekssiz olduğunu, bu tür davranışların da toplu sözleşme döneminde daha çok ihtiyaç duyulan birlik ve beraberliği bozmak için yönetimdeki ikiliğin işyerine yansıtılmak çabalarından ileri geldiğini belirten bir dilekçeyi sendika merkezine yolluyorlar.

Öte yandan sendika genel başkanlığını vekaleten yürüten Rıza Erdoğan, DISK yönetiminin tarafından yürütülen bu tip uygulamalara, sendikada yıllardır çalışan uzmanların işkanunun 13. maddesine dayanılarak çıkarılmasına, DISK'in temelden karşı çıkması gereken bu maddeyi uygulamasına, daha önce seçime işbaşına getirilmiş olan İş Anadolu Bölge temsilcisi İsmail Aslan'ın görevden alınmasına, suçlu Türkiye İşçi Partisi'ne üye olmak olan bu kişinin Onur Kuruluna verilmesine, yeniden seçime hakkının elinden alınmasına karşı çıkıyor. DISK'in "tabanın söz ve karar hakkı" ilkesinin uygulanmasına çalışıyor.

Kongre tarihi yaklaşıyor. DISK yöneticilerinin bu tutumları, seçim sonuçlarıyla düzeltilecek.

İşverenlerin uygulayacağı yöntemleri 7 maddede sıralıyor. 5. maddede "iş sendikalarını bağli bütün işyerleri şurlu ve bir örnek tutum içinde olmalı ve yukarıdaki maddelerde öngörülen maddeleri mutlaka uygulamalıdır" deniliyor.

"Hürriyetçi, parlamenter, demokratik rejim" yaveleri ile biten tamimin 7. maddesinin (e) bendinde "uygulanacak tedbirlere tepki gösterebileceği düşünülerek, ihbarız ve tazminatız iş akdi feshetme işlemleri uygulanmadan önce mahalli idarelere başvurulacak tedbir alınmasını istemesi" ögütleniyor.

SARI SENDİKALAR İŞVERENLE SARMAŞDOLAŞ

İşveren ögütünün tamimi ile kurulan Adana işverenleri şimdi bir de sarı sendikalarla sarmaş dolaş. Sarı sendikalar "Biz olmazsak başınız derde girecektir, iş hızı bozulacaktır" diyerek işverenlere yalıtlanıyorlar. Çukurova'da, işverenler sarı sendikalarla sormadan işçi atmazlar. Sendikacılarla işveren oturuş bir masaya, en kademilerinden oluşan bir işçi listesini ortaklaşa hazırlarlar ve bunları atarlar işlerinden. Atılan işçi isterse üç gün sonra yeniden gelin, başlasın işe. Ama tabii bu kez aşırı ücretli! Yeter ki işyerinde yüksek ücretli ve kıdemli işçi bulunmasın.

Sarı sendikacılarla işverenler arasında ki "kardeşlik" somut bir örneği Kauçuk-İş'in Pilsa işçilerine karşı girişiminde görülüyor.

Pilsa 400 işçi çalıştıran bir işyeri. Kauçuk-İş, sarı sendika olarak çöreklenmiş bu işyerinin başına. DISK'e bağli Laistik-İş sendikası üyelerine karşı saldırılar düzenliyor.

Kauçuk-İş, geçtiğimiz Pazar günü "Kongre yapılacak" gerekçesi ile işçileri bir büyük salonuna topladı. Bu toplantıda, sarı sendikaların sarın yöneticileri veriyansın etiller sosyalizm, devrimci sendikacılığa ve DISK'e. Bir ara "Komünist olan varsa çıkın söyleyin" gibi ağır sözler bile kullandılar. Bunun üzerine işçiler salonu terk ettiler. Kendi aralarında kalan sarın sendikacılar, işyerlerinde uygulayacakları planın ayrıntılarını üzerinde görüşmeye geçtiler.

ADANA BURJUVAZİSİ, BUROKRASİ İLE ELELE İŞÇİLERİ SINDIRMEYE ÇALIŞTI.

İşyerindeki bilinçsiz işçilerin tepkilerinden yararlanabilmek için, sözü edilen sorudan sonra Laistik-İş üyesi işçilerin "biz komünistiz" cevabını verdiklerini yaymaya başladılar çevrede. Bununla da kalmayıp en bilinçli işçiler tek tek sendika odasına çağrılıyor, dövülüyor, ölüme tehdit ediliyor ve nihayet işverenlerin girişimleri paralelinde işten atılmakla tehdit ediliyor.

Bu kolda yetki dönemi geldi. Bu nedenle sarı sendikalar yetkilerini kaybetmemek için olmadık yollara başvuracaklar. Her türlü yalan, tehdit, ihbar yollarını deneyecekler. Ve son olarak, işçi direnişinden sonra yeni uygulamalar için bilenen ve ust örgütlerinden gerekli uyarı alan işverenlerle birlikte kurum operasyonlarında ellerinden geleni yapacaklar.

DEVİRİMCI SENDİKACILIK GELİŞİYOR

Yetki dönemine girildiği şu sıralarda, sarı sendikaların işverene kol kola uyguladığı bu politika işçilerin gözünden kaçmıyor. Sarı sendikaların uyguladığı yöntem açığa çıktı işiden iyiye. İşverenlere şöyle diyorlar:

"Biz olmazsak Laistik-İş gelir. Son direnişte olduğu gibi üretim bütünüyle kesilir". Böylece kendi savaşlarında işverenlerin layıkıyla yardımcı olabilmeleri için gerekli uyarıları da ihmal etme-

miş oluyorlar.

Adana'daki Pilsa'nın Mersin'de bir başka işyeri var: Plassa. Ama burada DISK'e bağli Laistik-İş sendikası yetkili. Plassa işçileri DGM'ne karşı direnişe geçtiler. İşveren, bazı işçileri işten attı. Bunun üzerine işçiler yeniden direnişe geçerek atılan arkadaşlarını geri aldurdular. Kauçuk-İş, Plassa'yı örnek göstererek uyarıyor Pilsa'yı; "Orada olanların başınıza gelmesini ister misiniz?"

Çukurova'daki gelişmeler böyle. İşveren kamçılanmışsa, işçi de kararlı.

İşte Marsa işçileri; Grev uygulaması ile, işten atılan arkadaşlarını geri almaya kararlılar.

İşte Özübuca işçileri; Kararlı ve bilinçli. Direniş, grev, işi durdurma, yavaşlatma, her türlü eyleme hazır. Ve şöyle diyorlar: "Biz 25 arkadaşımızı dışarı bırakmayız, diğer 12 arkadaşımız gibi onların da geri alınmalarını sağlayacağız."

Adana emekçilik fabrikasında Gıda-İş daha yeni yetki aldı. Bir sarı sendikayı daha söküp atarak.

İskenderun'da 600 kişilik bir işyerinde yetkiyi Tekstil İşçileri Sendikası aldı. Antakya'da 90 kişilik Değirmenciler işyerinde Maden-İş'in. Adana'da Sümerbank işçileri yetkinin Tekstil'e geçmesi için yoğun çabalar içerisinde. Tarsus'ta, Tekstil temsilcileri açp işçileri örgütlemeye başlayınca iki sarı sendika, Tım-İş ve Tekaf, çıkar yolu birleşmede buldular.

Açıkça görülüyor. Çukurova'da hızlı bir gelişim var. Gelişim hızlı, ama ulaştığı düzey, örneğin bir İstanbul'a kıyasla daha geride. Ekonomik mücadelelerin ilk adımı atılıyor kimi yerlerde. Sermaye ise, işçi hareketini daha bu dönemde boğma çabaları içerisinde. Ancak bu durumda başka bir gelişme daha ortaya çıkıyor: İşverenlerin çabaları basıya dönüştükçe, bakırlan pervasızlığı arttıkça, sendikal mücadeledeki birliktelik, işçi sınıfını hızla sınıf sendikacılığına yönlendiriyor. Çukurova'da sınıf sendikacılığı hızla gelişiyor. Bu gelişimde, gelişimin olumlu bir biçimde yönlendirilmesinde, işçi sınıfı bilimini benimsemiş, ekonomik ve politik mücadelenin birlikteliğini kavramış sosyalist işçilere büyük görevler düşüyor. Mücadelenin etkinliği, bunların etkin çalışmalarına bağli.

Çukurova'da, sınıfsal bakış açısına sahip, sorunların çözümüne sınıfsal açıdan yaklaşan sosyalist işçilerin çabaları boşa gitmiyor. İşverenlerin ve sarı sendikacıların içinde buldukları paniginden bu. Altlarındaki taban kaydıkcı, sarı sendikalar, işverenlere daha sıkı ve daha açık "kardeşlik" ilişkileri içine giriyorlar. Bu da işçinin gözünden kaçmıyor.

Sonunda, Çukurova işçisi sarı sendikaların boyunduruğunu keskin bir yaya atıp, işverenlerin karşısında en güçlü bir biçimde dikilecek.

CEYHUN CAN

DİSK GENEL BAŞKANI VE "BELALAR"

DİSK Genel Başkanı, Yürütme Kurulu ve Başkanlar Konseyi'nin ortak toplantısında, genel iş direnişini izleyen olayları değerlendirenken yeni görüşler ortaya attı. Genel Başkan, direnişten sonra atılan işçilerin sayısının 2800 - 3000 arasında olduğunu açıkladı.

DİSK Genel Başkanı, burjuvazinin işçi kıyımı ile ilgili değerlendirmesini şöyle yaptı: "DISK'in başına bela olsun diye çıkarılan bu işçiler, aslında onları çıkarırların ve sermaye sınıfının ve onların ortaklarının başına bela olacaklardır." DİSK Genel Başkanı'nın işlerinden atılan işçilerden "bela" diye söz etmesi son derece düşündürücü. Bir sendika yöneticisinin işçilerin bir bölümünden "bela" diye söz etmesini anlamak çok zor.

Seçilen kelime dikkati çekici. Ancak kelimenin seçilmesinden başka önemli iki nokta var. Bunlardan birincisi şu: Eger DİSK Genel Başkanının seçtiği kelime kullanılacak olursa, bu işçiler DISK'in başına "bela olsun diye" işlerinden atılmadı. Bunların hepsinin bilinçli ve önder işçi olduğu hep kabul ediliyor. 3000 çevresinde işçi, önder ve bilinçli işçi oldukları için işlerinden atıldılar. Önder ve bilinçli işçi olarak burjuvazinin en önemli sorunlarından birisini oluşturdukları için işlerinden atıldılar. İkinci yanlış ise şu: Atılan işçilerin sermaye sınıfının başına "bela" olması. Bu değerlendirilmeden, işçilerin atılmayan işçilerin sermayenin uysal ücretlileri oldukları sonucu çıkarılıyor. Bu çok yanılıyor. Üç bin işçiyi işinden atmakla birikimin kökünü kazıdığı, nı sayıyorlarsa, pek yanılıyorlar. Birikimin kökünü kazımaya kimsenin gücü yetmez.

"İyi" İşverenler ve "Kötü" MESS

İşveren Sendikaları Konfederasyonu ve bunun madeni eşya sanayi konusundaki örgütü olan MESS, işverenlerin kendi iradeleri ile kurdukları patron sendikaları. DİSK Genel Başkanı, CHP Genel Başkanının demecilerinde sık

sık geçmeye başlayan "iyi" ve "kötü" işveren ayırımı yaparak şöyle diyor: "İşverenlerin çoğu bu işçileri geri almak istemedikler. Ancak sermaye sınıfının işçi üzerindeki tahakkümüni daha da artırmak isteyenler, İşveren Sendikaları Konfederasyonu, MESS ve onların siyasi ortakları buna engel olmadıkları. İşçi çıkarmayan işverenler de vardır. Bunlar oyunu bilmekteydir. Ülkemize ve kendi işyerlerine yararlı görmedikleri bu tahriklerle alet olmak istememişlerdir." Böylece işverenler ve sermaye sınıfı "beraat" ettirilmektedir. Bunların yerine işveren ve sermaye sınıfından soyulanmaya çalışılan İşveren Konfederasyonu ile MESS getirilmektedir.

Profilo İşçilerinden Söz Yok

DİSK Genel Başkanı, Profilo işçilerinin direniş ve bu direnişin bombalarla ve kanla bastırılmasından sonra konuşmasını yaptı. DİSK Genel Başkanının uzunca bir zaman atan suskunluğuna son veren bu konuşmasında Profilo işçilerinin direnişleriyle ilgili görüşlerini öğrenmek isteyenler, DİSK Genel Başkanı için ne direnişin ne de ölen işçi Yakup Keser'in kayda değer bulunmadığını gördüler. DİSK Genel Başkanı, MC Hükümeti ve burjuvazinin son zamanlarda yasa dışı eylemlerini sayarın şunları söyledi: "Yasa dışına düşenler, demokrasiyi boğazlayanlar, AP milliyetçiliği Murat Bayrak'ın fabrikasında işçilere köpekleri ve faşist komandolarla saldırdılar, Tofaş'ta DİSK üyesi işçiyi öldürdüler, sendikamücadelesi veren DİSK üyesi işçileri yaralayan ve işten atanlar, sahteçiliği resmilleştirerek sarı sendikalara yetki vermeye kalkınlar, işçi sınıfını bölmek için örgütleniler, (milli güvenlik) bahanesiyle grevleri yasaklayan, yol işçilerinin grevini kıranlar, işçileri işten atanlar ve bu davranışları destekleyenlerdir." DİSK Genel Başkanı'nın değerlendirmesine göre Profilo'da öldürülen işçi, Murat Bayrak'ın köpeği veya artilik niteliği tümden açığa çıkmış "Yol-İş" grevi kadar bile kayda değer değil.

BORAN: SENDİKAL HAREKETİ SOSYALİST HAREKETTEN AYRI TUTMAYA KİMSENİN GÜCÜ YETMEZ

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ'NİN, 9-10 EKİM TARİHLERİNDE YAPILAN 3. İL TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI, TIP GENEL BAŞKANI BEHİME BORAN'IN KONUŞMASIYLA AÇILDI. TIP MERKEZ YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN, İL BAŞKAN VE SEKRETERLERİNİN, İLÇE BAŞKAN VE SEKRETERLERİNİN, İL VE İLÇE TEMSİLCİLERİNİN, MERKEZ DISİPLİN KURULU VE MERKEZ BÜROLARI ÜYELERİNİN VE KURUCU ÜYELERİN KATILDIĞI TOPLANTININ AÇILIŞ KONUŞMASININ BİR ÖZETİNİ YAYINLIYORUZ.

Türkiye'nin, emperyalist-kapitalist dünyaya bağlı geri kapitalist bir ülke olduğu biliniyor. Emperyalist-kapitalist ülkeler sisteminin içinde bulunduğu bunalım ve geri ülkelere karşı uyguladığı politika Türkiye'yi de yakından etkiliyor. Bu açıdan, Türkiye'deki gelişmeleri ele almadan önce, dünyadaki duruma, kısaca da olsa bakmak gerekiyor.

KAPİTALİST - EMPERYALİST SİSTEMDEKİ GELİŞMELER

Emperyalist-kapitalist dünyanın 1973'den bu yana içinde bulunduğu bunalım sürüyor. Bu genel bunalım içinde devresel dalgalanmalar oluyor. Sorun, 1973 den beri içinde bulunulan bu bunalımın geçici bir "gerileme" dönemi mi, yoksa aşılamayacak derin bir kriz niteliği mi taşıdığı noktasında düşünülüyor.

Enflasyon hızında bir yavaşlama, işsizler sayısında bir azalmanın sözü edilmesine rağmen, kapitalist dünyanın başını çeken ABD bunalımından çıkmış değil. Enflasyon ve işsizlik oranlarının bugünkü düzeyi kapitalist ülkeler için olağan düzeyin ötesindedir.

AET ülkelerinde de benzer bir duruma karşılaşıyor. Enflasyonla mücadelede en başarılı ülke sayılan Federal Almanya'da bile enflasyon hızı % 6 dolaylarında. İngiltere'de İşçi Partisi'nin lider değiştirmek durumunda kalmasının, İtalya'daki politik bunalımın, Fransa'daki başbakan değişikliğinin altında bu ekonomik "hastalık" var yatıyor.

Sistemler arası mücadelede belirgin biçimde somutlaştığı bölgeleden biri olarak Güney Avrupa önemi bugün de koruyor. Ancak bugün Portekiz yerine İtalya ve İspanya'daki gelişmeler ön plana çıkmış bulunuyor. İspanya'daki nesnel koşullar ve ilerici, demokrat, sosyalist güçlerin mücadelesi, gerici hükümeti, bir takım gerçekleri, istemeyerek de olsa kabul etmek zorunda bırakmaktadır.

Ama asıl sıcak nokta, İtalya'dır. İtalyan Komünist Partisi, genel seçimlerden, oylarını önemli ölçüde artırarak çıkmıştır. İtalya'daki politik bunalımın, İKP hükümete katılmadan çözülemediğini burjuva kesimlerin bir bölümü dahi kabul etmek zorunda kalmışlardır.

Ancak İtalya'da dış baskılar önemli bir etkinliğe sahiptir. ABD ve Federal Almanya başta, dış emperyalist güçler İKP'nin hükümete katılmasına kesinlikle karşı çıktılar. Dış güçlerden de destek alan İtalyan burjuvazisi Hristiyan Demokrat Parti'ye omuz verdi. Hristiyan demokrat hükümet böyle kuruldu.

Buna rağmen bugün Hristiyan Demokrat Hükümet, İKP'nin karşı çıkacağı işleri yapamaz durumda; komünistlerle en azından dişek teması sürdürmektedir.

İsvaç ve Almanya seçimleri ile ortaya çıkan son gelişmeler de göz önüne alınırsa, Avrupa'daki durum şöyle özetlemek mümkün:

Bu kıtanın kuzeyi ve güneyi birbirinden ayrı ve politik düzeyde zıt doğrultuda bir gelişim gösteriyor. Güneydeki ülkelerin gelişimi, açık olarak sola doğru. Bu, karşıt bir gelişime de yol açıyor. Sol geli-

BURJUVAZİ BOŞ YERE SEVINMESİN. İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI DAYANIŞMASI GÜNÜN KOŞULLARINA UYGUN BİÇİMLER ALARAK VE GÜÇLENEREK DEVAM EDİYOR. BURJUVAZİ, İŞÇİ SINIFINI BOYLE BİR ENTERNASYONALİST DAYANIŞMA İÇİNDE KARŞISINDA BULMAYA DEVAM EDECEKTİR.

şim karşısında sessiz sedasız bir şekilde geliştirilen faşist güçlerin toparlanma girişimi de var. Avrupa'da faşist güçlerin toparlanması, henüz nicelikte güçsüz olmasına rağmen Mussolini ve Hitler deneyimleri, bu çeşit hareketlerin başgöstermesinin hafife alınmaması gerektiğini gösteriyor.

EMPERYALİZM VE ORTA DOĞU

Vietnam'da uğradığı yeniliden sonra, emperyalizm ulusal kurtuluş hareketleri karşısında belirli bir taktik değişikliğine gerek duydu. Değişik taktiği bugünlerde Afrika'da deniyor. Buna göre, Afrika'da bir yandan "ılımlı" sayılan batı yanlısı "kurtuluş örgütleri" desteklenirken öte yandan Rodezya ve Namibya'da iktidarı biçimsel olarak aşıyılara bırakıp beyazların ekonomik ve kültürel etkinliklerini güveneye alma çizgisini izlenmektedir.

Emperyalizmin tehlikeli oyunlar oynadığı bir sıcak odak ise Lübnan'dır.

Lübnan'daki gelişmeler, asıl hedefin Filistinliler ve Filistinlilerin askeri gücünü oluşturmaya çalışmasıdır. Suriyeliler askeri güc kullanarak açıkça sağcı hristiyanların yanında yer aldılar. İç savaşın ilk evrelerinde yenilgi gerici çöken sağcı hristiyan güçler şimdiki Filistinlilerin üzerine yürüyor.

Filistin hareketinin ileri, devrimci niteliği bölgedeki gerici ve sözde "ilerici" arap rejimlerini de terdirdin ediyor. Bu nitelikte Filistin devletinin ortaya çıkmasının kendi iç rejimlerinde de yansıtacağından, kendi iç rejimlerinde demokratik, ilerici kırdarınlara, hareketlere yol açacağından kaygılıdır.

Ürdün 1970 Kanlı Eylül'ünde ordusunu Filistinlilerin üzerine sürerek kendi toprakları üzerinde "Filistin Sorunu"nu ortadan kaldırdı. Mısır, İsrail ile Sina ara anlaşmasını yaparak ve ABD'ne yanaşarak işlerini yoluna koydu. Geriye Lübnan kaldı. O da iç savaş başlatarak hem Filistinliler sorununu hem de rejim değişikliği isteyen Lübnan'lı müslümanlar sorununu bir kalemde ortadan kaldırdı istedi.

Filistin ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketinin tam birleşik, mücadele hedef ve yöntemleri tutarlı ve kararlı bir mitele kazanmaması da ortaya çıkan durumda olumsuz bir etkidir.

İsrail'in devlet olarak varlığı artık ortadan kaldırılamaz bir olgudur. Asıl sorun bu devletin varlığı değil, emperyalizmin Orta Doğu'da bir aşırma tahtası olması ve sınırlarını sirekile genişletme siyasasını gütmesidir. Arap dünyası buna karşı mücadele etme durumundadır. Filistinlilerin sorunu ise, bu genel mücadelede ön plana ve toplumsal kurtuluş mücadelelerini geliştirmek, güçlendirmektir.

SOSYALİST HAREKETTE GELİŞMELER

Kapitalist dünya kesiminde bu oluşumlar ve ayrıken, sosyalist dünya sistemindeki ilerici dönük gelişmeler her geçen gün daha açık olarak kendini ortaya koyuyor. Bu gelişme içinde sosyalist dünya kesimi içinde yer alan iki olay dünya kamuoyunun dikkatini çekmiştir.

Bunlardan birincisi, 25 Avrupa komünist partilerinin "Berlin'de yaptıkları toplantıdır. Bu toplantıyla birlikte, Fransız ve İtalyan Komünist Partilerinin

RODEZYA 'DA SİLAHLI MÜCADELE BÜTÜNLEŞİYOR

SOVYETLER BİRLİĞİ'Nİ DE ZİYARET ETTİKTEN SONRA RODEZYA'YA DÖNEN AFRIKA ULUSAL KONSEYİ LİDERİ JOSHUA NKOMO, SİLAHLI MÜCADELE GÜÇLERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA ÜLKE İÇİNDE GİRİŞİMLERİ SÜRDÜRÜYOR. NKOMO, BİRLEŞMEYE OLANAK SAĞLAYACAK GELİŞMELERİN VARLIĞINDAN SÖZ EDİYOR. NAMİBYA'DA DA, RODEZYA'DAKİNE BENZER BİR KUKLA YÖNETİM FORMÜLÜNÜN, KISSINGER, VORSTER VE NATO KUMANDANI HAIG İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANDIĞI BİLDİRİLİYOR

"Rodezya'da siyah çoğunluk yönetimine geçme" adı altında reklamı yapılan Amerikan-İngiliz planının uygulamaya sokulması yolundaki girişimler, özellikle İngiltere'nin öncülüğünde sürdürülürken, Afrika ilerici hareketinin liderleri, Rodezya (Zimbabve) halkının ırkçılığa karşı silahlı mücadelesine olan bağlılıklarını ısrarla dile getiriyorlar. Emperyalist ve ırkçı güçlerin yararlanmaya çalıştığı, Rodezya kurtuluş hareketi içindeki ayrışmaların giderilmesi ve silahlı mücadelede güçlerin birleştirilmesi yolundaki girişimler de, Amerikan - İngiliz planının başarısızlığının bir kanıtı olarak ortaya çıkıyor.

PAZARLIĞIN KOŞULLARI AÇIKLANDI

Emperyalizme ve ırkçı sömürgecilere bağlı bir kukla "çoğunluk" yönetiminin "bir geçiş döneminden sonra" Rodezya'da işbaşına getirilmesini içeren Amerikan-İngiliz planı, ABD dışişleri bakanı Kissinger'in Güney Afrika'da bulunduğu sırada Rodezya başbakanı ile yapılan gizli görüşmelerle gerçekleştirildi. Tasaradı, siyahların beysazların eşit olarak katıldığı bir Devlet Konseyi'nin; ayrıca siyahların çoğunluğundaki bir bakanlar kurulunun oluşturulması öngörülmüştü. İki yıl sürecek bu geçiş döneminden sonra, yönetimin tümüyle siyahlara devredilmesi de, tasarrufların kapsamı içindeydi. Anlaşmayı açıklayan Rodezya başbakanı Ian Smith, bu anlaşmayı, Rodezya'ya uygulanan ekonomik ablukanın tümüyle kaldırılması ve ülkedeki silahlı mücadelenin durdurulması koşullarıyla kabul edildiğini açıkladı.

İLERİCİ ÜLKELERİN TEPKİSİ

Anlaşma ertesinde Tanzanya, Mozambik, Angola, Botswana ve Zambiya devlet başkanlarıyla Zimbabve'de kurtuluş hareketini yürüten Afrika Ulusal Konseyi lideri Joshua Nkomo'nun katıldığı Lusaka toplantısında, bu planın, kıtada ırkçılığın yasalaştırılması anlamına geldiği bildirildi. İçişleri ve Güvenlik gibi bakanlıkların siyahlara ait olmasını da öneren Amerikan-İngiliz tasarısının, gerçekte, Zimbabve ulusal kurtuluş hareketinin temsilcilerini iktidardan uzak tutma amacını güttüğü belirtildi. Yayınlanan ortak bildiriye, toplantıya katılanlar, "Zimbabve halkının kurtuluşuna ve silahlı mücadelesine" bağlılıklarını tekrarladılar.

Yine aynı toplantıda, Rodezya'nın geleceğini kararlaştırılması için düzenlenmesi için tasarlanan bir Anayasa Konferansı'nın, ancak Rodezya'da yapıldığı ve Rodezya halkının temsilcileri katıldığı takdirde geçerli olacağı belirtildi.

NKOMO RODEZYA'YA DÖNÜYOR

Diğer yandan da, bir süredir Rodezya dışında bulunan, ülkedeki silahlı mücadelelinin yürütücüsü Afrika Ulusal Konseyi'nin lideri Joshua Nkomo da, anlaş-

ma sonrasında ülkesine dönerek, Zimbabve kurtuluş ordusu yöneticilerinden Robert Mugabe ile görüşmelerle başladı. Ülkeye döndüğü sırada bir açıklama bulunan Nkomo, amacının, ırkçı rejime karşı yürütülen silahlı mücadelede güçlerin birleştirilmesi olacağını yaratmak olduğunu bildirdi. Joshua Nkomo, Rodezya'da bulunmadığı dört aylık süre içinde, aralarında Sovyetler Birliği'nin de bulunduğu birçok ülkede temaslar yürütmüştü.

Ian Smith yönetimiyle birlikte hazırlanan Amerikan-İngiliz planının amaçlarından biri de, Zimbabve kurtuluş hareketi içinde varlığı bilinen ayrışıklardan yararlanarak, bir kesimi ırkçılarla anlaşmaya zorlamaktır. Joshua Nkomo ile Robert Mugabe arasındaki görüşmelerin başlaması, son anlaşmaya rağmen, birleşme yönündeki eğilimin güçlenmesi olarak yorumlandı. Afrika Ulusal Konseyi (ANC) lideri Nkomo, ülkeye geldiği sırada yaptığı açıklamada, rakip olarak gösterilen Zimbabve Afrika Ulusal Hareketi'nin (ZANU) yönetiminde bir değişimden söz etti.

SOVYETLER'İN YORUMU

Rodezya, Güney Afrika ve Namibya halklarının kurtuluş mücadelesini kayıtsız şartsız destekleyen Sovyetler Birliği'nde de, son anlaşma, kıtadaki son ırkçı-sömürgeci rejimleri başka görüntüler ardında da olsa sürdürme çabası olarak değerlendirildi. Özellikle Güney Afrika'da büyük stratejik ve ekonomik çıkarları bulunan emperyalist çevrelerin, Afrika halkının bağımsızlık mücadelesini sulandırabilmek amacıyla, siyahlar arasındaki "güvenilir" isimleri ırkçılara işbirliğine sokmaya çalıştıklarına işaret edildi. Ian Smith yönetimine tanınan iki yıllık sürenin de, bu amaca yönelik olduğu belirtiliyor. SBKP organı Pravda'nın haftalık dünya turu süzülüründe, emperyalistlerin, Afrika'nın siyah halkı ile beyaz sömürgeciler arasındaki "arabulucu" kılığında birbirlerine değinildi.

NAMİBYA'DA AMERİKAN PLANI

Afrika Birliği Örgütü temsilcisinin önceki hafta Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde, Namibya hakkında bir Amerikan planı üzerine yaptığı açıklamalar da Amerikan yetkilileri tarafından yalanlanmadı. Geniş yankı uyandıran bu açıklamalarda, Güney Afrika'nın ısgali altındaki Namibya'da bir kukla hükümet kurulması amacıyla, Kissinger,

NATO başkumandanı general Haig ve Güney Afrika başbakanı Vorster arasında Zürih'te bir anlaşma yapıldığı ilân edilmişti. ABD temsilcisi Rada Krishna Rampul, Namibya'da ABD tarafından kurulan bir ordunun oluşturulmasının ve bu ordunun, ülkeden çekilecek G. Afrika birliklerinin yerini almasının planlandığını açıklamıştı.

Rampul daha sonra şöyle demişti: "Aldığımız haberlere göre, ABD, bir kukla hükümet kurulmasından sonra

Namibya'yı tümüyle kapitalistleşmiş bir ülkeye döndürmek için her türlü mali yardımı yapmayı önermiştir. Bu, Afrika'nın içişlerine yapılan ağır bir müdahale olacaktır. İngiltere'nin de ABD'yi desteklediği bilinmektedir. Bize öyle geliyor ki, İngiliz hükümeti, bütünüyle, Namibya'daki uranyum yataklarında büyük yatırımları olan ve G. Afrika hükümetiyle birlikte Rosang madenini de işletmeye hazırlanan Rio Tinto şirketinin çıkarlarını korumaya çalışmaktadır.

ERZURUM ÇEVRESİNDEKİ NATO TATBİKATI TÜRK - SOVYET İLİŞKİLERİNE GÖLGE DÜŞÜRÜYOR

Birinci bölümü İtalya'da başlayan Avrupa'daki NATO manevralarının ikinci bölümü, 13 Ekim'e kadar sürmek üzere Türkiye'nin doğu illerinde başlamış bulunuyor. Amacı ve yöntemi resmen açıklanmayan tatbikata 6 NATO ülkesinden birliklerin katıldığı, bu amaçla NATO'ya bağlı F-103 nakliye uçaklarının İtalya ile Erzurum arasında mekik dokuduğu bildiriliyor. Yalnızca istihbarat örgütleriyle ilişkili olduğu ileri sürülen Orta Doğu gazetesinde yer alan Akajans haberinde, tatbikatın Türk generalleri tarafından yönetildiği söylenirken, İzmir'deki NATO Güneydoğu kuvvetleri komutanı general William Knowlton'un 4 Ekim'de Erzurum'a gitmesi, bu bilginin sağlıklı olmadığı sonucunu doğuruyor.

Konuyla ilgili özel bir haber veren Daily News gazetesinde ise, İtalya'dan Erzurum'a gelen hava kuvvetlerinin Amerika'ya ait olduğu, tatbikatın Akdeniz'deki Amerikan 6. Filosuana ait bir uçak gemisi tarafından desteklendiği bildiriliyor. Tatbikata 8.000 kişilik bir Türk kara kuvvetinin yer aldığı da, bildirilenler arasında.

Akajans haberinde tatbikat için Türkiye'nin Doğu illerinin seçilmesi bir rastlantı sonucu olarak gösteriliyorsa da, diğer basın organlarında askeri kaynaklara dayanılarak verilen haberlerde, NATO manevrasının, "kararlılığın gösterilmesi" tatbikatlarının bir bölümü olduğu ve Doğu Anadolu'daki "farazi" bir Sovyet saldırısının püskürtülmesi provalarını içerdiği bildiriliyor. Tatbikat sırasında, bazı "yeni silahların" da deneneceği verilen haberler arasında.

Sıradan bir askeri manevra olarak yansıtılmak istenen ve biriktileri çekmesinde yarar görülün NATO tatbikatlarının, Sovyetler Birliği'nin hedef aldığından ve Türk-Sovyet ilişkilerini bozmayı amaçladığından kuşku duyulmuyor. İki ülke arasındaki ilişkilerin geliştiği bir sırada, NATO'nun Doğu Anadolu'da açıkça Sovyetleri hedef alan bir tatbikatı düzenlemesi, askeri gerilimin sürdürülmesini amaçlayan bir girişim olarak ortaya çıkıyor. MC'nin böyle bir manevraya ülke topraklarında yer vermesi ise, saldırgan emperyalist çevrelere yakın bir bağlılık işi olarak değerlendiriliyor. Tatbikatın Helsinki anlaşması kurallarına ve ruhuna aykırı olması da iktidarın bu konudaki samimiyetsizliğini açıkça kanıtıyor.

TÖB-DER'İ EMEKCİ HALKIMIZIN MÜCADELESİNDEN KOPARA- MAYACAKLAR

TÖB-DER GENEL BAŞKANI GÜLTEKİN GAZIOĞLU'NUN SON OLAYLARLA İLGİLİ OLARAK DERGİMİZE VERDİĞİ ÖZEL DEMECİ OKURLARIMIZA SUNUYORUZ:

Bilindiği gibi Ankara Valiliği 1 Ekim 1976 günü yasaları hiçe sayarak Türkiye eğitim emekçilerinin öncü demokratik örgütü TÖB-DER'i faaliyetten alıyordu.

Derneğimizle ilgili olarak verilen karar tamamen anti-demokratik ve demokrasi güçlerini yıldırma amacına yöneliktir. Valilik yaptığı işin anti-demokratikliğini bilmiş olmalı ki kapatma gerekçesini bizlere vermedi. Tabiri caizse TÖB-DER valilikçe işgal edildi.

Daha sonra MC'nin borazanı TRT'den ve basından öğrendik ki, örgütümüz TÖB-DER; amaç dışı faaliyet gösteriyormuş (!), siyasi faaliyet gösteriyormuş (!), bilinçli yayınları ile TCK'nun 141 ve 142.

maddelerine giren suçları işliyormuş (tr), diğer demokratik örgütleri çalışma alanlarına çekip, onlarla ortak eylemler düzenliyormuş (!).

Ama bu gerçek dışı suçlamalar ve bu suçlama temelinde dayanan faaliyetten alkoyma işlemi Danıştay'dan geri dönmüştür. Danıştay verdiği kararla Ankara Valiliği'nin değerlendirmelerini ve ilgili işlemi yasa-dışı bulmuş, yürütmeyi durdurmuştur. Böylece MC uygulamalarının yasa-dışılığı bir kez daha güçlü bir şekilde belgelenmiştir.

Aslında TÖB-DER'e yapılan bu anti-demokratik uygulama ne ilktir, ne de son olacaktır. Kaldı ki, bu saldırı salt TÖB-DER'e değil tüm devrimci, demokratik, ilerici halk güçlerine yöneliktir.

Özellikle son aylarda giderek hızlanan faşist tirmanış ve baskılar demokratik halk güçlerini sindirme, susturma konusunda MC'nin pervasızlığının ve bu pervasızlıkla neler yapabileceğinin somut belirtileridir. DGM'lerin yeniden yasallaşması için gösterilen olağanüstü çabalar ve buna karşı bağımsızlık - ve demokrasi-

den yana güçlerin devrimci uyanıklığı ve kararlılığı DGM yasaının Meclis'ten geçme olasılığının giderel azalması gerici, sömürücü halk düşmanlarını çileden çıkarırdı. İşçi sınıfının ileri sendikal örgütü DİSK'ın son eylemleri hem işçi sınıfımızın SINIF GÜCÜNÜ göstermesi ve hem de demokratik mücadelede daha etkin rol oynaması sermaye sınıfına korkulu günlü yaşattı.

Halk güçlerinin yükselen demokratik muhalefetinin geri püskürtülmesi, dağıtılması için MC her çareye başvurmaktadır. Onun için binlerce işçi işter atıldı, kurşunlandı. DİSK yöneticileri tutuklandı. Sermayenin iktidarını devam ettirmesi için demokratik güçlerin yıldırılması, susturulması zorunlu oldu. O nedenle halkın seçtiği Belediye Başkanını bile görevden alabiliyordu. Ve Türkiye'de faşizme, baskıya karşı önemli bir engel olan TÖB-DER'in yok edilmesi gerekiyordu.

Gerçekten uzun bir mücadele geleneğine sahip olan Türkiye Demokratik öğretmen hareketi ve bu hareketin bugünkü temsilcisi TÖB-DER anti-emperyalist anti-faşist mücadelenin inkâr edilmez bir parçası olmuştur. Emekçi halkımızın İş-Ekmek-Özgürlük mücadelesine gücü oranında katkıda bulunana böyle bir örgüt kuşkusuz gerici, faşist güçlerin boy hedefi olacaktır.

Özellikle DGM'lerin yeniden yasallaşması için gösterilen gerici çabalara karşı demokratik güçlerin tepkisi ve bu planda TÖB-DER'in etkin, kararlı tavır dikkat çekicidir.

artık normal burjuva hukuk kuralları ile bile çatışmaya giren MC'nin DGM'lere duyduğu ihtiyaç bilinmekte. Gerici, kanlı iktidarını devam ettirebilmek için olağanüstü araçlara başvurmak zorunda kalıyor.

- Çünkü, MC'nin ekonomi-politikası çoktan iflas etmiştir...
- Çünkü, milyonların ekme - barış - özgürlük talepleri karşısında acizdir, hırçındır.

- Çünkü, Türkiye'de Bağımsızlık ve Demokrasi mücadelesi gelişmekte, güçlenmektedir.
- Çünkü, milyonlar sömürsüz, mutlu ve özgür bir hayatın mümkün olabileceğine inanmaya başlamıştır.

Bu gelişmelerin ve isteklerin bir tek anlamı var; MC GİTMELİDİR.

- Çünkü, MC emekçi halkımıza sadece kan, gözyaşı ve zulüm getirdi.

MC sadece pahalılık, işsizlik ve yoksulluk getirdi.

MC emekçi halkımız ve onun devrimci demokratik örgütlerine baskı getirdi, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kabaca çiğnedi.

Emekçi halkımız ve öğretmenler MC'den çok çekti. Sadece öğretmenler 6 ölü, yüzlerce yaralı, binlerce sürgün ve kıyım kurbanı verdi.

bütün bu anti-demokratik baskıların, uygulamaların tek sorumlusu MC, hak ettiği cevabı elbette alacaktır ve emekçi halkımız onu bir daha dönmek üzere tarihin karanlıklarına gömecektir.

Türkiye eğitim emekçilerinin öncü demokratik örgütü TÖB-DER Bağımsızlık - Demokrasi - Barış ve Özgürlük mücadelesinde önüne çıkan bütün engelleri aşacak, ve emekçi halkımızla birlikte daha güçlü, daha kararlı olarak mücadelesine devam edecektir. Hiç bir güç TÖB-DER'i emekçi halkımızdan, onun mücadelesinden koparamayacaktır.

TÖB-DER, DEMOKRASI MÜCADELESİNDE ÖNEMLİ BİR YERE SAHİP